

ที่ นร ๐๘๐๖/ว ๑๑๑๓๑

ถึง หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

กองความมั่นคงทางทะเล สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้จัดทำเอกสารวิชาการวิเคราะห์สถานการณ์ความมั่นคงทางทะเล (Maritime Security Focus) หรือ “MarSec Focus” ฉบับที่ ๑๑ โดยมีหัวข้อ “การทดสอบขีปนาวุธ....กับสถานการณ์ความตึงเครียดในคาบสมุทรเกาหลี” (รายละเอียดตามที่แนบ) เพื่อเป็นการเสริมสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับความมั่นคงทางทะเลให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาใช้ประโยชน์ต่อไป

กองความมั่นคงทางทะเล

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๖๒๙ ๘๐๐๐ ต่อ ๓๗๐๙

โทรสาร ๐ ๒๖๒๙ ๘๐๕๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ nsc.maritime@gmail.com

รายชื่อตามแนบ

๑. ปลัดกระทรวงกลาโหม
๒. ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
๓. ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
๔. ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม
๕. ปลัดกระทรวงพลังงาน
๖. ปลัดกระทรวงมหาดไทย
๗. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๘. ปลัดกระทรวงคมนาคม
๙. ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๑๐. ปลัดกระทรวงยุติธรรม
๑๑. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๒. ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๓. เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
๑๕. เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
๑๖. เลขาธิการศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล
๑๗. ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๑๘. ผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๑๙. ผู้บัญชาการวิทยาลัยเสนาธิการทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๒๐. ผู้อำนวยการสำนักการศึกษาทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๒๑. ผู้บัญชาการทหารเรือ
๒๒. อธิบดีกรมเจ้าท่า
๒๓. อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
๒๔. อธิบดีกรมประมง
๒๕. อธิบดีกรมศุลกากร
๒๖. อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
๒๗. อธิบดีกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ
๒๘. ผู้บังคับการตำรวจน้ำ
๒๙. เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
๓๐. อธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
๓๑. อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้
๓๒. อธิการบดีวิทยาลัยเทคโนโลยีทางทะเลแห่งเอเชีย
๓๓. อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา
๓๔. อธิการบดีมหาวิทยาลัยทักษิณ

- ๓๕. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
- ๓๖. อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ๓๗. อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- ๓๘. อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ๓๙. อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๔๐. คณบดีคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- ๔๑. อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- ๔๒. อธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ๔๓. อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ๔๔. อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- ๔๕. อธิการบดีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

การทดสอบขีปนาวุธ....กับสถานการณ์ความตึงเครียดในคาบสมุทรเกาหลี

สถานการณ์ในคาบสมุทรเกาหลีกลับมาตึงเครียดอีกครั้ง เมื่อเกาหลีเหนือทดสอบขีปนาวุธ ๖ ครั้ง ในช่วง ๑๒ วัน ซึ่งอยู่ในช่วงการฝึกซ้อมรบระหว่างสหรัฐฯ และเกาหลีใต้ ที่มีการทดสอบขีปนาวุธ เพื่อแสดงขีดความสามารถในการโจมตีเป้าหมาย และตอบโต้เกาหลีเหนือ ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวยังคงเป็นประเด็นที่ไทยยังต้องติดตามอย่างใกล้ชิดต่อไป

๑ สถานการณ์ในคาบสมุทรเกาหลี

เมื่อวันที่ ๔ ต.ค. ๖๕ เกาหลีเหนือได้ทดสอบขีปนาวุธพิสัยกลาง (Intermediate-Range Ballistic Missile: IRBM) โดยยิงจาก จ.จางกิง ทางภาคเหนือ ข้ามผ่านญี่ปุ่นไปตกในมหาสมุทรแปซิฟิก ซึ่งเกาหลีใต้ ได้ออกมาประณามการกระทำดังกล่าวของเกาหลีเหนือว่า เป็นการยั่วยุที่บ่อนทำลายสันติภาพและเสถียรภาพในคาบสมุทรเกาหลี ทั้งยังเป็นการละเมิดมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (United Nations Security Council: UNSC) ซึ่งต่อมาในวันที่ ๕ ต.ค. ๖๕ สหรัฐฯ และเกาหลีใต้ ได้ทดสอบขีปนาวุธ Army Tactical Missile System: ATACMS จากพื้นที่ชายฝั่งทางตะวันออกของคาบสมุทรเกาหลี ไปตกลงยังพื้นที่ทะเลตะวันออก ในทางการฝึกซ้อมรบร่วมกันของทั้งสองประเทศ เพื่อแสดงขีดความสามารถในการโจมตีเป้าหมายที่แม่นยำ และตอบโต้เกาหลีเหนือที่มีการทดสอบขีปนาวุธพิสัยกลาง เมื่อวันที่ ๔ ต.ค. ๖๕

วันที่ ๖ ต.ค. ๖๕ เกาหลีเหนือได้ทดสอบขีปนาวุธ IRBM อีกครั้ง จากพื้นที่เมืองใกล้กรุงเปียงยางไปตกในทะเลใกล้ชายฝั่งทางตะวันออกของเกาหลีเหนือ และในทะเลญี่ปุ่น ซึ่งอยู่ห่างจากบริเวณการซ้อมรบทางทหารระหว่างเกาหลีใต้กับสหรัฐฯ ไม่ไกลมากนัก โดยญี่ปุ่นออกแถลงการณ์ประณามว่าการกระทำของเกาหลีเหนือถือเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของญี่ปุ่นและประชาคมระหว่างประเทศ ต่อมาวันที่ ๗ ต.ค. ๖๕ ผู้แทนจากญี่ปุ่นหารือกับสหรัฐฯ และเกาหลีใต้ ในประเด็นการทดสอบขีปนาวุธของเกาหลีเหนือ และการยกระดับความร่วมมือระหว่างกันอย่างต่อเนื่องผ่านช่องทางต่าง ๆ โดยภายหลังการหารือร่วมกันได้มีการออกแถลงการณ์ประณามการกระทำของเกาหลีเหนือว่า

เป็นการละเมิดมติของ UNSC และเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของภูมิภาคและประชาคมระหว่างประเทศ

ในขณะที่เกาหลีเหนือออกแถลงการณ์ตอบโต้ เมื่อวันที่ ๘ ต.ค. ๖๕ ว่าการทดสอบขีปนาวุธเป็นไปตามมาตรการป้องกันตนเองตามแผนการเพื่อป้องกันความมั่นคงของประเทศและสันติภาพในภูมิภาคจากภัยคุกคามโดยตรงจากสหรัฐฯ พร้อมยืนยันว่า การทดสอบดังกล่าวไม่เป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาค เนื่องจากเกาหลีเหนือได้มีการพิจารณาถึงความปลอดภัยอย่างถี่ถ้วนแล้ว

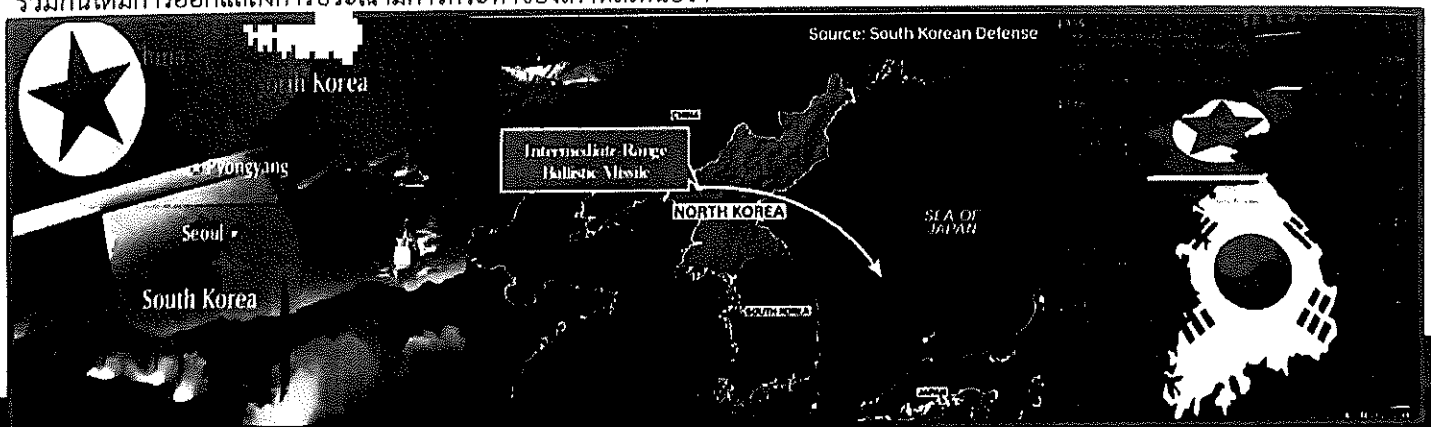
๒ บทวิเคราะห์ที่มีต่อสถานการณ์

จากสถานการณ์ความตึงเครียดที่เกิดขึ้นในคาบสมุทรเกาหลี ช่วงต้นเดือน ต.ค. ๖๕ ที่ผ่านมา สามารถวิเคราะห์มุมมองได้ ดังนี้

มุมมองที่ ๑ การฝึกซ้อมรบระหว่างสหรัฐฯ และเกาหลีใต้ จะช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถ และการเตรียมความพร้อมให้ทั้งสหรัฐฯ และเกาหลีใต้ ในการรับมือกับภัยคุกคามความมั่นคงในพื้นที่คาบสมุทรเกาหลี และระงับเหตุฉุกเฉินในลักษณะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการยั่วยุของเกาหลีเหนือได้

มุมมองที่ ๒ การพัฒนาและการทดสอบขีปนาวุธพิสัยกลาง (IRBM) ของเกาหลีเหนือ ส่งผลทำให้เอื้อต่อการเปิดทางให้สหรัฐฯ เข้ามามีบทบาทในคาบสมุทรเกาหลีเพิ่มมากขึ้น อีกทั้ง การเคลื่อนไหวในลักษณะดังกล่าวของเกาหลีเหนืออาจทำให้ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคหันมาแข่งขันกันสะสมอาวุธเพิ่มมากขึ้น

มุมมองที่ ๓ สถานการณ์ในคาบสมุทรเกาหลียิ่งมีความตึงเครียดเพิ่มมากขึ้นเท่าไร ก็ยิ่งส่งผลทำให้ชาติพันธมิตรอย่างสหรัฐฯ ญี่ปุ่น

และเกาหลีใต้ มีการยกระดับความเป็นหุ้นส่วนของกรอบความร่วมมือทางด้านความมั่นคงให้มีความใกล้ชิดและแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้นเท่านั้น

มุมมองที่ ๔ การทดสอบยิงขีปนาวุธของเกาหลีเหนือในครั้งนี้ มีเป้าหมายเพื่อเป็นการตอบโต้และแสดงให้เห็นถึงความไม่พอใจสหรัฐฯ เกี่ยวกับการฝึกร่วมกับเกาหลีใต้ และการนำเรือบรรทุกเครื่องบิน USS Ronald Reagan และกองเรือรบ กลับมาประจำการในบริเวณพื้นที่คาบสมุทรเกาหลี ซึ่งการกระทำในลักษณะดังกล่าวของสหรัฐฯ ยังเป็นการเติมเชื้อไฟแห่งความขัดแย้งและความตึงเครียดในคาบสมุทรเกาหลีเพิ่มมากยิ่งขึ้น

มุมมองที่ ๕ เกาหลีเหนือมองว่าการกระทำของสหรัฐฯ ถือเป็นการคุกคามร้ายแรงต่อเสถียรภาพของคาบสมุทรเกาหลีและภูมิภาค ในขณะที่สหรัฐฯ มองว่าการดำเนินการดังกล่าว เป็นไปเพื่อการรักษาเสถียรภาพและความมั่นคงในภูมิภาคเท่านั้น

มุมมองที่ ๖ สถานการณ์ความตึงเครียดในคาบสมุทรเกาหลีที่เกิดขึ้นในช่วงต้นเดือน ต.ค. ๖๕ กลายเป็นพื้นที่ความขัดแย้งทางทะเลอีกพื้นที่หนึ่ง ซึ่งในช่วงก่อนหน้านี้จะมีกรณีที่เกิดขึ้นบริเวณช่องแคบไต้หวัน พื้นที่ทะเลจีนใต้ และทะเลดำ ซึ่งส่งผลทำให้ต่อสถานการณ์ความมั่นคงในภาพรวมของโลกยิ่งทวีความตึงเครียดเพิ่มมากขึ้น

❖ ผลกระทบต่อไทย

มิติความมั่นคงทางเศรษฐกิจ :

หากสถานการณ์ความขัดแย้งในคาบสมุทรเกาหลี มีความรุนแรงจนนำไปสู่มาตรการลงโทษทางการค้า หรือมาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจเพิ่มเติม อาจส่งผลทำให้การส่งออกสินค้าของไทยไปยังเกาหลีเหนือบางรายการ ต้องดำเนินการตามมาตรการคว่ำบาตรขององค์การการค้าโลกไปด้วย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการภาคเอกชนของไทย และรายได้ของประเทศ

มิติความมั่นคงทางสังคม :

ในอนาคตหากสถานการณ์ความขัดแย้งมีความรุนแรงมากขึ้น หน่วยงานภาครัฐของไทยย่อมมีความจำเป็นต้องดำเนินการให้ความช่วยเหลือและอพยพคนไทยในเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ ซึ่งจะส่งผลทำให้หน่วยงานส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต้องเร่งดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ เช่น การตรวจสอบหลักฐานและออกเอกสารเดินทางให้กับคนไทย การจัดเตรียมงบประมาณ การจัดเตรียมที่พักพิงชั่วคราว ยานพาหนะ อุปกรณ์สื่อสาร น้ำและอาหาร ฯลฯ ตลอดจนการประสานงานกับประเทศที่สามเพื่อขอความร่วมมือให้ช่วยอำนวยความสะดวกในการอพยพคนไทย

ส่วนการเตรียมแผนรองรับการอพยพคนไทย ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องพิจารณาให้มีความครอบคลุมในทุกมิติ และยังต้องมีการซ้อมแผน

อย่างสม่ำเสมอเพื่อทดสอบระบบให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ต้องมีการทบทวนแผนอพยพเพื่อให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งอาจมีความจำเป็นต้องจัดทำคู่มือและฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจในการนำแผนมาใช้ในการนำผู้คน

❖ ข้อเสนอแนะในมิติความมั่นคงทางทะเล

๑) หน่วยงานความมั่นคงของไทย อาทิ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานข่าวกรองแห่งชาติ/ประชาคมข่าวกรอง กองทัพไทย ฯลฯ ควรติดตามสถานการณ์ความตึงเครียดในคาบสมุทรเกาหลีอย่างใกล้ชิด รวมทั้งบูรณาการงานทางด้านการข่าวระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการข่าว และทำให้การรับรู้ข้อมูลเป็นไปอย่างรอบด้าน สามารถนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลประกอบการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ในมิติต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ จนนำไปสู่การกำหนดท่าทีและนโยบายของไทยที่เหมาะสมต่อประเด็นความตึงเครียดในคาบสมุทรเกาหลีได้

๒) หน่วยงานภาครัฐควรติดต่อประสานกับภาคเอกชน หรือภาคธุรกิจที่ประกอบการเกี่ยวกับการเดินเรือเชิงพาณิชย์ ให้ระมัดระวังหรือหลีกเลี่ยงเส้นทางการเดินเรือไปยังพื้นที่ดังกล่าว เพื่อป้องกันความเสียหายหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น อีกทั้ง ภาครัฐควรมีแผนรองรับต่อสถานการณ์ที่อาจขยายตัวและส่งผลกระทบต่อไทย ทั้งในด้านการมั่นคง การเมืองระหว่างประเทศ การคมนาคมทางทะเล และระบบเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ

★อ้างอิง

- <https://www.nia.go.th/news/page>
- https://www.matichon.co.th/foreign/news_533769
- <https://www.moneybuffalo.in.th/history/เกาหลีเหนือ-ใต้>
- สำนักข่าว Yonhap
- สำนักข่าว CNN
- สำนักข่าว Channel News Asia
- สำนักข่าว Reuters
- สำนักข่าว AP
- สำนักข่าว KCNA